

Fylkesmannen i Vestfold

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200404471	Dok.nr.: 16
Arkivkode: 311.38	Journ.dato: 16/9-05
Avd.: KTA1	Saksbeh.: CH
U.off.:	

Vår saksbehandler / telefon:
Lise Jebsen

Deres ref:

Vår referanse:
2005/4801
Arkivnr: 721.10

Vår dato:
12.09.2005

Høringssvar - endring av forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten og forskrift til lov om sosiale tjenester m.v. kapittel 3

Vi viser til departementets høringsbrev datert 05.07.05.

Fylkesmannen har følgende kommentarer:

Fylkesmannen foreslår for det første en språklig endring av ordlyden i begge forskriftene. Det bør stå boliger med heldøgns omsorgstjenester og private institusjoner. Dette for å unngå at den foreslåtte ordlyden kan forstås som private institusjoner med heldøgns omsorgstjenester.

Boliger med heldøgns omsorgstjenester og private institusjoner

Siktemålet med departementets forskriftsendring er at boliger med heldøgns omsorgstjenester og private institusjoner skal ha en **selvstendig** plikt til å føre internkontroll, uavhengig av om disse benyttes av kommunen og/eller regionalt helseforetak. I forslaget til ny ordlyd i forskriften er dette tatt inn ved at "*private institusjoner og boliger med heldøgns omsorgstjenester, jf. §§ 2-1 og 7-10*"...er pålagt internkontroll.

Det framgår ikke, verken av departementets redegjørelse eller lovteksten, hvordan begrepene boliger med heldøgns omsorgstjenester og private institusjoner skal forstås. En avklaring av disse begrepene er helt avgjørende for hvilke virksomheter som har selvstendig plikt til internkontroll og som er underlagt Fylkesmannens tilsyn.

Boliger med heldøgns omsorgstjenester etter sosialtjenesteloven er definert i forskriften § 7-1. Her gis det en uttømmende og innskrenkende oppstilling av hva som skal omfattes. Fylkesmannen legger til grunn at det fortsatt er denne forståelsen som gjelder. Vi vil imidlertid oppfordre departementet å benytte anledning til å se nærmere på begrepet privat forpleining. Vi er kjent med at fylkesmannens embeter forstår dette ulikt. Hvor går grensen mellom det å bo i egen bolig hvor det ytes sosiale tjenester av privat virksomhet, og det å ha et hjelpetilbud i form av privat forpleining?

Begrepet institusjon er heller ikke nærmere definert. Vi kommer tilbake til dette nedenfor. Dersom en privat virksomhet verken kan defineres som bolig med heldøgns omsorgstjeneste etter forskriften § 7-1 eller privat institusjon (begrenset til institusjon for rusmiddelmissbrukere?), vil ikke virksomheten ha en selvstendig internkontrollplikt. Dette innebærer at private virksomheter

som tilbyr bo- og tjenestetilbud i form av tjenester knyttet til "egen bolig" fortsatt ikke har selvstendig internkontrollplikt. Internkontrollplikten for slike institusjoner vil følge av § 2-1 og være begrenset til avtaler inngått med kommunen som kjøper tjenester. Virksomheten vil heller ikke etter forslaget til ny § 3-1 i forskrift til sosialtjenesteloven være underlagt Fylkesmannens tilsyn.

Endring i forskrift til lov om sosiale tjenester kapittel 3

Vi registrerer at ordlyden i forskriften kapittel 3 er endret fra "Tilsyn med institusjoner for omsorg for og behandling av rusmiddelmissbrukere" til "Tilsyn med private institusjoner og boliger med heldøgns omsorgstjenester", uten at dette er omtalt nærmere. Fylkesmannens ansvar for tilsyn med private institusjoner, har etter dagens regler vært avgrenset til institusjoner for rusmiddelmissbrukere. Ønsker departementet med den ordlyden som nå er valgt å utvide Fylkesmannens tilsynsområde? Under avsnittet om administrative og økonomiske konsekvenser, sier departementet at det kun er snakk om en endring av tilsynsmetodikk. Dersom realiteten er at det legges opp til en utvidelse av Fylkesmannens tilsynsområde, vil det få økonomiske og administrative konsekvenser.

Begrepet "tatt inn i kommunens plan" må avklares nærmere. I Sosialdepartementets brev om tilsyn og kontroll med private institusjoner for rusmiddelmissbrukere datert 28.05.04, legges det til grunn at kommunens bruk av private institusjonsplasser, garanti for dekning av utgifter og avtale om disponering av plasser ved private institusjoner, hører inn under kommunens "virksomhet og tjenester" i lovens § 2-1. Etter dette kan det synes som om kommunens bruk av private virksomheter er tilstrekkelig til å kunne si at av virksomheten er "tatt inn i kommunens plan". Kommunens bruk av virksomheten kan imidlertid varierer fra avtaler om disponering av alle plassene, til avtale om å dekke utgifter når det oppstår behov for en enkeltplass. Dette kan skape uklarheter i hva som er Fylkesmannens tilsynsansvar og tilsynsmyndighet.

Fylkesmannen vil etter endringene som foreslås ha ansvar for å føre tilsyn med **kommunens virksomhet** etter kapitlene 4, 4A, 6 og 7 i sosialtjenesteloven, samt *boliger med heldøgns omsorgstjenester* og *private institusjoner* som ikke er tatt inn i kommunens plan. Fylkesmannens tilsynsmyndighet ved tilsyn med boliger med heldøgns omsorgstjenester og private institusjoner er regulert i lovens § 7-10. Det framgår at Fylkesmannen kan gi pålegg om å rett på forholdet eller nedlegge driften. Ved tilsyn med kommunens virksomhet er Fylkesmannens myndighet regulert i lovens § 2-6. Etter denne bestemmelsen er Fylkesmannens myndighet å kunne gi pålegg om å rette opp forholdet. Fylkesmannen legger til grunn at tilsyn med private virksomheter som benyttes av kommunen, skal ses på som tilsyn med kommunens virksomhet hvor Fylkesmannens myndighet er regulert i § 2-6. Pliktsubjektet vil være kommunen, som betyr at pålegg om å rett opp forhold kun kan rettes til kommunen.

I Vestfold er det private virksomheter og private rusinstitusjoner hvor kommuner og spesialisthelsetjeneste kjøper plasser. I tillegg tilbys plasser til personer som på eget initiativ ønsker opphold. Over tid kan det offentliges bruken av plassene variere. Vil Fylkesmannens tilsyn være regulert av § 2-6 eller § 7-10?

Oppsummert er fylkesmannens kommentarer følgende:

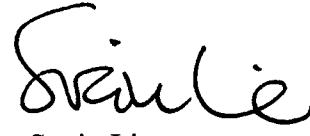
1. Begrepene "boliger med heldøgns omsorgstjenester", "private institusjoner" og "tatt inn i kommunens plan" må defineres nærmere
2. De økonomiske og administrative konsekvensene ved en utvidelse av Fylkesmannens tilsynsansvar må avklares

3. I noen virksomheter vil det offentlige bruk av tjenester og plasser over tid variere. Hvilke bestemmelser vil da regulere Fylkesmannens tilsynsansvar og tilsynsmyndighet?

Med hilsen

Mona Røkke
fylkesmann

Svein Lie
avdelingsdirektør